

Család és szolgálat

„Isten Országát csak olyan emberek építhetik fel,
akiknek van idejük mások szolgálatára.”

(Bulányi György: Bokorlelkiség)

A család zártnak mondható működési egysége kiváló lehetőség arra, hogy az odatartozók – ha akarnak – túlléphessenek önmagukon. A szolgálatra nevelődés is a jó példával kezdődik. A szülők egymásért és gyermekeikért élése olyan természetes alap, amely a működéshez nélkülözhetetlen, de a szolgálatra nevelődés szempontjából még nem elég. A családon túlmutató szolgálatok emelnek a családi, kollektív önzés fölé. Gyermekeink sokkal jobban és szívesebben szoktak kifelé szolgálni, mint befelé: ezt kötelességnek (kötelezőnek), am azt szabadon megélt önkibontakozásnak élik meg, sikerélménnyel párosulva.

1. Alapfeltétel: a szolgálat

szellemének kialakítása

Az önzés negatív erőterében a másokért élés jézusi szelleme csak tudatos önneveléssel alakítható ki. Ennek alapja, hogy belássuk: nekem van szükségem a szolgáló életvitelre. Mások szükségállapota mozgósító kihívás arra, hogy munkálhassam az immanens Isten Országát, vagyis a magam boldogságát és az üdvösségemet is. Ez a szemlélet megment attól, hogy irrealitásokba ringassam magamat a szolgálat sikerességét, hatékonyságát illetően. A méltatást végső soron a rejtekben is látó Atyánkra bízhatom, hatékonyságomat pedig majd kialakítja az élet, magam sem tudhatom, hogyan.

2. Veszélyek a szolgálatban

Kimondott „igen”-ek, vállalásaink irreális végletei: sorvadó vállalási kedv és túlvállaló világ-megváltó álmok.

A vállalási kedv családon belüli sorvadása adódhat lustaságra való hajlamból, kihasználtsági érzésből, parancsuralmi légkör elleni tiltakozásból... A megkeseredett szolgálat is szolgálat, csak elhal benne a továbbfejlődés csírája. Jó esetben az ebből való kimenekülés a családon túli, mások iránti szolgálatkészségben nyilvánul meg. Kiút a figyelmes, méltató, a kérni és buzdítani tudó családi légkörben van, amibe az is belefér, hogy a családon kívüli lelkes szolgálatot is méltatni tudjuk.

A családi túlvállalás nem hagy „szabad vegyértéket”, ingyencselédi élethelyzetet mutat. Ebből nem az idejét jó kedvvel adó szolgálat, hanem a mártír lelkületű görcsösség alakul ki. A megoldás iránya a szépen megbeszélte közteherviselés felé mutat, amelyben az alkalmasság és a szükség rugalmasan helyére kerül.

3. A család a szolgáló

életforma kirepítő fészke

A szülők számára tudatosan vállalt szolgáló alapterület. A gyermekek számára szolgáló iskola. A család minden tagja számára pedig erőforrás a jézusi másokért éléshez, a családon túli területeken.

A rossz életvezetésük felé ott-honról és testvérbaráti családokból tanult, megküzdött, hiteles és működő ötletek továbbajándékozása a hatékony, főként, ha ez kellő szerénységgel történik. Ez a szolgálat közérzetjavító hatása: kamatozik a családi küszködés eredménye, és ez öröm a szolgálónak, öröm a megsegítettnek is. Nem helyette, hanem érte és vele szolgáltunk, hogy a megsegített személy fejlődhessen. Ez a jézusi tudatátalakítás életvezetésre vonatkozó része.

A „bokros” belső segítség olyan, mint egy nagyobb létszámú, önálló családokat létbe segítő családi szolgálat. Magunkat segítjük. Tesszük ezt, mert szolgálni jó, szükségét csökkenteni-megoldani kötelesség. Együvé tartozásunk nagy szolgáló gyümölcse, hogy amint az én családom tagjai mozdulnak a szükségét szenvedő irányába, úgy számíthatok magam is erre, ha ilyen helyzetbe kerülök. Az Istenbe vetett ösbizalom alapja, hogy számíthatunk egymásra.

4. Nagyszülői szolgálatok

Gyermekeink házasságot kötnek, és családdá bővülnek. Ez az életük idő- és energiagazdálkodásának módosítását kell, hogy jelentse. Ahol ez nem valósul meg, vagy nem jól valósul, ott a gyermekvállalás mások nyakára történik. Nagy családok esetében a testvérek, kisebbekben a nagyszülők lehetnek ezek az „ ingyencse-

lédek”. Ez az erősnek látszó fogalom véscsengő. Ugyanis senki nem spórolhatja meg a maga nevelését, megtérését azzal, hogy mások idő- és energiagazdálkodására építve működteti gyermekgondozási, felügyeleti, nevelési munkáját. Szülőkké váló gyermekeink sem spórolhatják meg ezt. Akik ezen akarnak spórolni, azok a szülők gondolják, hogy például gyermekeiknek az iskola nemcsak oktatási, hanem elsődleges nevelési fóruma is, a nagyszülő pedig az unokák főállású pesztonkája („nyugdíjas, ráér”). Az ilyen szülővé vált gyermek gondolja szeretetlenségnek azt, ha a nagyszülő nemet mond egy-egy felkérésre. Lehet a szolgálattal is vétkezni? Lehet. Minden olyan szolgálat, amely mások komfortzónájának megóvása érdekében történik, ártalmas is lehet. Ilyen a világjáró nyaralási szokásokat, a pihenési, regenerálódási szükségleten túli önkényeztető, a hobbikat rendszeresen biztosító gyermekvigyázás. „Hadd menjenek, annyira szeretik ezt!” Ilyen a gyermekgondozás megtanulását a fiatal szülők számára kiiktató mindennapi unoka-ellátás. Ilyen a saját gyermekeink kárára erőltetett karrierépítés. Ezek a példák a végtelenségig folytathatók...

A nagyszülőnek is kell az önfegyelem. A használni, nem pedig ártani akaró szolgálat fegyelme. A szeretet világos fogalma megmenthet a kegyességbe, nagymami-nagypapai aranyosságba csomagolt aránytévesztésektől. A „ráérő” nyugdíjas nem valakik helyett él, hanem valakikért él; gyermekeiért, unokáiért él. Istennek tetsző az az élet, amely éltet: „megtanít (szóval és példával) halászni, és nemcsak halat tesz folyton az asztalra”. A világos szeretetfogalom koncentrikus körökben él és működik. Egy hívó ember életében ez ilyen köröket jelenthet: Isten és én, Isten-én-hitvestársam, Isten-én-hitvesem-gyermekeink, Isten-én-hitvesem-gyermekeink-unokáink...

Király Ignác